

INSTITUTUL DE LINGVICĂ AL ACADEMIEI
ROMÂNE "IORGU IORDAN - AL. ROSETTI"
BUCUREȘTI

Intrări
~~Ieșiri~~

Nr. 223 Data 05.05.2023

ACADEMIA ROMÂNĂ
Direcția Cancelarie și Relații Externe

ACADEMIA ROMÂNĂ
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr. 1994 din 04.05.2023

APROBAT,

Secretar General
Acad. Ioan Dumitrache

Către

Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”

Vă facem cunoscut că, în ședința din 2 mai 2023, Prezidiul Academiei Române a aprobat **Regulamentul Intern** și **Regulamentul de Organizare și Funcționare** ale Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”.

DIRECTOR,

Bogdan Cristea

Regulamentul de organizare și funcționare

Aprobat în ședința Consiliului științific din 15.03.2023

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN – AL. ROSETTI”

REGULAMENT DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE

CAP. I. Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Institutul de Lingvistică al Academiei Române „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”, numit în continuare **Institutul**, organizat în forma actuală prin HG nr. 1366/2001 privind reorganizarea și schimbarea denumirilor unor unități de cercetare din subordinea Academiei Române, este continuatorul Institutului de Lingvistică înființat la 1 ianuarie 1949.

(2) Institutul este o unitate de cercetare-dezvoltare în domeniul lingvisticii **subordonată** Academiei Române, are **personalitate juridică** și dispune de **autonomie financiară și managerială**.

(3) Activitatea Institutului este de interes național și cuprinde dezvoltarea cunoștințelor științifice și participarea la transferul acestora și la valorificarea eficientă a rezultatelor activității de cercetare.

(4) Personalul de cercetare asimilează, utilizează și generează noi cunoștințe, aplică cele mai bune practici în domeniul său de activitate și respectă misiunea cercetării, etica și deontologia profesională.

Art. 2. Institutul este **finanțat de la bugetul de stat**, prin Academia Română.

Art. 3. **Sediul** Institutului este în municipiul București, Calea 13 Septembrie nr. 13, sectorul 5, Casa Academiei Române (Casa oamenilor de știință), etajele II, III și S2.

Art. 4. Institutul contribuie la dezvoltarea lingvisticii în România, prin realizarea programelor fundamentale și prioritare ale Academiei Române și a programelor proprii de cercetare, aprobate de Adunarea generală a Academiei Române, precum și prin participarea la manifestări științifice, colaborări interne și internaționale.

Art. 5. — (1) Institutul are ca **principale obiective**, în concordanță cu cele ale Academiei Române, stabilite prin *Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române*, republicată în M.Of., nr. 299 din 7 mai 2009, modificată ulterior și prin *Statutul Academiei Române*, din 27.10.2021 publicat în M.Of., nr. 1152 din 3 decembrie 2021:

a. organizarea și efectuarea de cercetări fundamentale și avansate în domeniul lingvisticii;

b. cultivarea și promovarea limbii române, stabilirea regulilor ortografice, ortoepice și morfologice ale limbii române, care devin obligatorii prin însușirea lor de către Academia Română, și elaborarea de dicționare normative ale limbii române;

c. sprijinirea informării și a documentării științifice în domeniul lingvisticii și al limbii române;

d. publicarea de periodice proprii și îngrijirea unor periodice ale Academiei Române;

e. organizarea de manifestări științifice în domeniul lingvisticii;

f. organizarea de doctorate în filologie, în condițiile legii;

g. promovarea limbii române și a lingvisticii românești pe plan internațional.

(2) Institutul îndeplinește și alte atribuții din domeniul său de activitate, stabilite prin dispoziții ale Academiei Române, prin prezentul *Regulament* și prin hotărâri ale conducerii Institutului.

Art. 6. Institutul are în **structură** compartimente ale căror atribuții principale se stabilesc prin prezentul *Regulament*.

Art. 7. — (1) Institutul poate stabili **relații directe** cu academii, institute și unități de profil din țară și din străinătate, precum și cu organizații internaționale [art. 3, alin. (5) din *Legea privind organizarea și funcționarea Academiei Române*].

(2) Institutul poate avea **subunități** în centre universitare și poate să încheie, în nume propriu, **Contracte** de cercetare științifică cu persoane juridice, fondurile obținute rămânând în întregime **la dispoziția sa** [art. 11 alin. (2) din *Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române*].

Regulamentul de organizare și funcționare

Aprobat în ședința Consiliului științific din 15.03.2023

CAP. II. Organizarea și funcționarea

Art. 8. Institutul este organizat și funcționează potrivit prevederilor *Legii nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române, Statutului Academiei Române și prezentului Regulament.*

Art. 9. Institutul își desfășoară activitatea sub **coordonarea Secției de filologie și literatură** a Academiei Române, ale cărei atribuții în acest domeniu sunt cele prevăzute de art. 18 din *Statutul Academiei Române.*

Art. 10. Activitatea de **cercetare** a Institutului se desfășoară pe baza unui program de activitate propus spre aprobare Adunării generale a Academiei Române de către Secția de filologie și literatură [art. 18, lit. h) din *Statutul Academiei Române*] și avizat de Prezidiul Academiei Române [art. 39, lit. f) din *Statutul Academiei Române*].

Art. 11. Institutul organizează **acțiuni științifice** cu **acordul**, după caz, al Secției de filologie și literatură sau al Prezidiului Academiei Române.

Art. 12. — (1) **Finanțarea** activității Institutului se asigură, pe bază de programe proprii aprobate de Adunarea generală a Academiei Române, **de la bugetul de stat**, utilizându-se **în completare și venituri extrabugetare** [art. 9 alin. (1) din *Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române*].

(2) Institutul poate realiza venituri extrabugetare din taxe pentru doctorat, publicații, granturi, programe naționale și europene, alte activități realizate suplimentar față de cele cuprinse în programele aprobate [art. 9 alin. (2) din *Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române*], din donații (cărți, aparatură ș.a.) și poate dispune de ele în limitele și în condițiile legii.

Art. 13. Institutul poate să încheie, **în nume propriu**, contracte de cercetare științifică cu persoane juridice, fondurile obținute rămânând în întregime la dispoziția sa [art. 11 alin. (2) din *Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române*].

Art. 14. — (1) Institutul are **personal de cercetare, personal auxiliar din activitatea de cercetare și personal din aparatul funcțional.**

(2) Personalul **cu studii superioare** care desfășoară activități de **cercetare științifică** se diferențiază pe funcții și grade profesionale conform prevederilor art. 7 din *Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare*, publicată în M.Of., nr. 530 din 23 iulie 2003, modificată ulterior.

(3) a. Personalul **auxiliar cu studii superioare din activitatea de cercetare** este format din specialiști din domenii și profiluri diferite (e.g. operator date, tehnoredactor, analist, referent de specialitate, referent, bibliotecar I, bibliotecar II, redactor), prevăzute în nomenclatoarele de funcții ale sectoarelor de activitate respective.

b. Personalul **auxiliar cu studii medii sau superioare de scurtă durată din activitatea de cercetare** este format din persoane cu diferite calificări (e.g. operator date, tehnoredactor, analist, referent de specialitate, referent, bibliotecar I, bibliotecar II, redactor și arhivist) prevăzute în nomenclatoarele de funcții ale celorlalte sectoare de activitate și care participă, pe lângă cercetătorii științifici, la desfășurarea activității de cercetare prin efectuarea de operații de execuție, de întreținere și de exploatare a aparaturii pentru cercetare, precum și de alte activități asemănătoare.

(4) **Personalul din aparatul funcțional** este format din contabil-șef, inspector de specialitate, referent, referent de specialitate, analist, consilier juridic și auditor.

Regulamentul de organizare și funcționare

Aprobat în ședința Consiliului științific din 15.03.2023

Art. 15. – (1) Încadrarea pe funcții și grade profesionale a **personalului de cercetare** se face prin concurs, în condițiile prevăzute de art. 11, 15, 16 din *Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare*, de *Ordinul nr. 6129/2016 privind aprobarea standardelor minimale necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior, a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare, a calității de conducător de doctorat și a atestatului de abilitare* și de art. 1 alin (1) din *Regulamentul pentru ocuparea funcțiilor de conducere în unitățile de cercetare ale Academiei Române*, în vigoare din 2013 cu modificările ulterioare.

(2) La evaluarea candidaților pentru posturile de CS III, CS II și CS I, pe lângă criteriile prevăzute explicit de lege, se folosesc următoarele grile interne, aprobate de consiliul științific:

GRILĂ DE EVALUARE

Criterii pentru evaluarea candidaților înscriși pentru posturile de CS III

Evaluarea dosarului de concurs	Punctaj acordat
Studii postuniversitare	max. 10 p.
Activitatea științifică/profesională	max. 60 p.
Evaluarea calității științifice a cel puțin 5 lucrări reprezentative	max. 10 p.
Proba scrisă	max. 20 p. = nota 10 min. 15 p. = nota 8
TOTAL	max. 100 p.

GRILĂ DE EVALUARE

Criterii pentru evaluarea candidaților înscriși pentru posturile de CS I și CS II

Evaluarea dosarului de concurs	Punctaj acordat
Studii postuniversitare (altele decât cele obligatorii)	max. 10 p.
Evaluarea activității profesionale ¹	max. 20 p.
Evaluarea calitativă a activității științifice de cercetare a candidatului, pe baza lucrărilor reprezentative depuse (minimum 5, maximum 10)	max. 100 p.
Rezultate profesionale obținute conform fișei de verificare a îndeplinirii standardelor minimale necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior și a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare	max. 100 p.²
TOTAL	max. 230 p.

(3) Încadrarea pe funcții și grade profesionale a **personalului auxiliar din activitatea de cercetare** și a celui **din aparatul funcțional** pe funcțiile și treptele profesionale se stabilește de către Institut, conform prevederilor legale în vigoare.

Art. 16. — (1) **Normativul de personal, criteriile de constituire a compartimentelor și statul de funcții** pentru Institut se aprobă conform prevederilor art. 21, alin. (1) din *Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române*.

(2) **Salarizarea** personalului din Institut se face în condițiile aplicabile personalului **bugetar** prevăzut de *Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice*.

¹ Activitatea din cadrul departamentului/temelor de plan, pentru cercetătorii din Institut sau activitatea profesională anterioară, cu rezultate relevante pentru specificul postului.

² Candidatul cu punctajul cel mai mare primește 100 de puncte; pentru punctajul celorlalți candidați se aplică regula de trei simplă.

Regulamentul de organizare și funcționare

Aprobat în ședința Consiliului științific din 15.03.2023

Art. 17. — (1) Modalitățile de **angajare și promovare** pentru personalul **de cercetare** sunt cele prevăzute de art. 1 alin. (1) din *Regulamentul pentru ocuparea funcțiilor de conducere în unitățile de cercetare ale Academiei Române*, de *Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare* și de *Ordinul nr. 6129/2016 privind aprobarea standardelor minime necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior, a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare, a calităților de conducător de doctorat și a atestatului de abilitare*.

(2) **Menținerea** în funcții de cercetare, **la cerere**, a cercetătorilor științifici **gradul I** după împlinirea vârstei legale de pensionare este posibilă cu **aprobarea anuală a consiliului științific** [conform art. 36 alin. (2) din *Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare*].

(3) **Personalul didactic universitar** poate funcționa, prin **cumul**, ca personal de cercetare în Institut, cu participare la conducerea și execuția programelor și a proiectelor de cercetare, precum și la valorificarea rezultatelor acestora.

(4) Cercetătorii științifici **gradul I pensionați** pot desfășura, în condițiile legii, activități de cercetare, salarizate prin **cumul** [conform prevederilor art. 36 alin. (1) din *Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare*].

(5) Vârsta de pensionare pentru personalul de cercetare este de 65 de ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați. Prin excepție, la cerere, personalul de cercetare se poate pensiona în condițiile prevăzute de *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 18. **Drepturile și obligațiile** personalului de cercetare sunt cele prevăzute de *Codul muncii* pentru personalul încadrat în muncă (art. 39 și 40 din *Legea nr. 53/2003*, republicat și modificat) și de art. 23 și 24 din *Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare*, pentru personalul de cercetare.

Art. 19. **La încetarea activității** în Institut, personalul de cercetare **nu poate folosi fără acordul finanțatorului, pe o durată de cel puțin 5 (cinci) ani, rezultatele științifice obținute în Institut în cadrul unor lucrări finanțate din fonduri publice** (art. 25 din *Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare*).

Art. 20. **Perfecționarea** profesională a personalului de cercetare din Institut se realizează în principal prin doctorat, documentare, schimburi de experiență, specializare și cooperare interdisciplinară la nivel național și internațional, învățământ postuniversitar, burse de perfecționare, stagii de pregătire și documentare și manifestări științifice din țară sau din străinătate.

CAP. III. Conducerea Institutului

Art. 21. — (1) **Funcțiile de conducere și coordonare științifică** din Institut sunt:

- a. funcții de **conducere**: director, secretar științific, contabil-șef;
- b. funcții de **coordonare științifică**: 6 șefi de compartimente de cercetare și șefi de proiecte.

(2) Funcțiile de conducere din Institut se ocupă, în condițiile legii, de personalul care îndeplinește condițiile minime stabilite de art. 5-6 din *Regulamentul pentru ocuparea funcțiilor de conducere în unitățile de cercetare ale Academiei Române*, de art. 20 din *Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare* și de art. 15-16 din *H.G. nr. 1336/2022 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și dezvoltarea carierei personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice*.

Art. 22. — (1) Directorul conduce Institutul **împreună cu consiliul științific** și ajutat de **secretarul științific**.

(2) Posturile de director și de secretar științific al Institutului se ocupă în condițiile prevăzute de art. 18 și 47 din *Statutul Academiei Române* și de art. 1-7 din *Regulamentul pentru ocuparea funcțiilor de conducere în unitățile de cercetare ale Academiei Române*.

Art. 23. — (1) **Directorul** este conducătorul executiv al Institutului, exercitându-și atribuțiile în conformitate cu legile în vigoare, cu *Statutul Academiei Române*, cu prezentul *Regulament*, cu hotărârile

Regulamentul de organizare și funcționare

Aprobat în ședința Consiliului științific din 15.03.2023

consiliului științific și cu prevederile contractului de management.

(2) **Atribuțiile principale** ale directorului sunt cele stabilite prin art. 48 din *Statutul Academiei Române*.

(3) Directorul poate îndeplini și alte atribuții conferite de legile în vigoare și de conducerea Academiei Române.

Art. 24. — (1) **Consiliul științific** al Institutului este constituit din membri de drept și membri aleși.

(2) Directorul și secretarul științific, șefii de compartimente și membrii Academiei Române care activează în Institut sunt de drept membri ai consiliului științific.

(3) Numărul membrilor aleși – conform normelor de structură fixate de Prezidiul Academiei Române – este stabilit de adunarea generală a cercetătorilor din cadrul unității de cercetare, care procedează și la alegerea acestora. Adunarea generală este formată din totalitatea cercetătorilor științifici și este statutar constituită în prezența a cel puțin două treimi din numărul total al acestora.

(4) Fiecare cercetător poate face propuneri de candidați.

(5) Alegerea se face prin vot secret, în prezența unui membru al secției de specialitate, fiecare dintre candidați trebuind să obțină majoritatea de două treimi din numărul cercetătorilor prezenți.

(6) Candidații care au obținut majoritatea cerută sunt înscriși pe lista celor reușiți, în ordinea numărului voturilor exprimate în favoarea lor.

(7) Sunt declarați aleși candidații astfel înscriși până la completarea numărului de membri stabilit potrivit prevederilor alin. (3).

(8) Adunarea generală poate alege și un număr de membri supleanți, cu aceeași procedură.

(9) **Președintele** consiliului științific este directorul unității.

(10) Consiliul științific își alege, prin vot deschis, cu majoritate de două treimi, un secretar al consiliului.

(11) În cazul în care este necesar, consiliul științific își poate alege un birou executiv.

(12) Consiliul științific se alege pe o durată de 4 ani.

(13) Consiliul științific al Institutului are 8 membri de drept și 15 membri aleși.

Art. 25. — (1) Conducerea unității hotărăște, în toate problemele științifice, respectiv:

1. definitivează proiectele programelor de cercetare și de relații cu străinătatea, pentru a fi înaintate secției de specialitate a Academiei Române;

2. analizează și avizează lucrările de cercetare efectuate în unitate și propune, când este cazul, măsuri de îmbunătățire;

3. ia măsuri pentru valorificarea lucrărilor de cercetare;

4. asigură funcționarea periodică a reuniunilor ori a seminarelor științifice;

5. avizează rezultatele concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante, pe care le înaintează spre confirmare secției de specialitate a Academiei Române;

6. asigură executarea sarcinilor trasate institutelor și centrelor de cercetare fundamentală independente de către conducerea Academiei Române și de secția de specialitate;

7. propune **Comisia de etică** de pe lângă Consiliul științific, care este aprobată prin ordin al directorului Institutului, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (2) și (3) din *Legea privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare* nr. 206/2004, publicată în M.Of., nr. 505 din 4 iunie 2004, modificată ulterior;

8. asigură respectarea normelor de etică de către cercetătorii științifici;

9. se pronunță asupra participării cercetătorilor la congrese, mese rotunde, conferințe, cursuri etc. în străinătate;

10. duce la îndeplinire hotărârile luate de Academia Română;

11. îndeplinește orice alte atribuții privind activitatea științifică a unității;

(2) Dezbaterile și hotărârile luate sunt consemnate în procese-verbale semnate de președinte și de secretar.

(3) Consiliul științific se întrunește ori de câte ori este necesar, fiind convocat de conducerea

Regulamentul de organizare și funcționare

Aprobat în ședința Consiliului științific din 15.03.2023

Institutului.

Art. 26. **Atribuțiile secretarului științific** sunt următoarele:

(1) sprijină directorul Institutului în îndeplinirea tuturor atribuțiilor sale, înlocuindu-l ori de câte ori acesta lipsește;

(2) coordonează elaborarea proiectelor și programelor de cercetare, urmărind modul de realizare a acestora;

(3) îndrumă și supraveghează realizarea manifestărilor științifice ale Institutului;

(4) sprijină pe director în asigurarea relațiilor Institutului cu alte instituții din țară și din străinătate;

(5) urmărește valorificarea rezultatelor cercetării științifice din Institut, precum și a colaborărilor Institutului cu alte institute;

(6) participă la organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor din Institut;

(7) urmărește realizarea contractelor Institutului;

(8) sprijină pe director în realizarea conducerii Compartimentului redacție reviste, bibliotecă și arhivă;

(9) redactează documentele cerute anual de conducerea Academiei Române: planul de activitate a Institutului, raportul de activitate, raportul de evaluare, precum și alte documente necesare;

(10) îndeplinește și alte activități de conducere pe baza delegării de atribuții, competențe și responsabilități din partea directorului Institutului;

(11) coordonează activitatea școlii doctorale din Institut.

Art. 27. — (1) Componența și constituirea statutară a **adunării generale a cercetătorilor** din Institut sunt cele prevăzute de art. 49 din *Statutul Academiei Române*.

(2) Adunarea generală a cercetătorilor se întrunește cel puțin o dată pe an, precum și în mod excepțional, dacă este necesar.

(3) În adunarea generală, cercetătorii își pot exprima punctele de vedere cu privire la chestiunile discutate;

(4) Personalul Institutului este anunțat periodic prin e-mail asupra evenimentelor importante pentru viața științifică.

Art. 28. **Contabilul-șef** este subordonat directorului Institutului și are atribuțiile stabilite prin fișa postului, anexă la contractul individual de muncă.

CAP. IV. Personalul Institutului

Art. 29. **Structura de personal** a Institutului cuprinde următoarele funcții/posturi **de execuție**:

a. funcții de cercetare atestate: cercetător științific gradul I, II, III, cercetător științific, și asistent de cercetare științifică (stagiar);

b. funcții auxiliare activității de cercetare științifică: operator date, tehnoredactor, analist, referent de specialitate, referent, bibliotecar I, bibliotecar II, redactor și arhivist;

c. funcții administrative: contabil-șef, inspector de specialitate, referent, referent de specialitate, analist, consilier juridic și auditor.

Art. 30. — (1) **Atribuțiile, competențele și responsabilitățile funcțiilor de cercetare**, precum și **condițiile de ocupare** a lor sunt cele prevăzute în fișa postului, anexă la contractul individual de muncă, în conformitate cu *Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare*.

(2) **Atribuțiile funcțiilor auxiliare și administrative** sunt specificate în fișa postului, anexă la contractul individual de muncă, în conformitate cu legislația specifică sectoarelor de activitate respective (edituri, biblioteci, cultură, contabilitate, informatică etc.).

CAP. V. Activitatea Institutului

Regulamentul de organizare și funcționare

Aprobat în ședința Consiliului științific din 15.03.2023

Art. 31. Institutul a acoperit, acoperă și/sau va acoperi în perspectivă, după caz, unele din următoarele **domenii** de cercetare:

(1) *limba română*: lexicografie mono-, bi- și plurilingvă, lexicologie, dicționar etimologic, terminologie, gramatică, formarea cuvintelor, ortografie și ortoepie, istoria limbii române, istoria limbii române literare, filologie, poetică, onomastică (toponimie și antroponimie), fonetică, fonologie și dialectologie;

(2) *romanistică*: studii comparativ-istorice și contrastive, locul limbii române între limbile romanice, idiomuri romanice din România, limbi romanice mai puțin cunoscute în România, spaniola și spaniola americană, creole romanice;

(3) *limbi germanice*: lexicografie bilingvă, graiuri germane (săsești, șvăbești) din România, studii contrastive, limbi germanice mai puțin cunoscute în România, influențe asupra limbii române;

(4) *limbi slave*: limba documentelor slavo-române, lexicografie bilingvă, idiomuri slave din România, contacte lingvistice româno-slave;

(5) *limbi clasice*: latina și istoria limbii române, lexicologie și formarea cuvintelor în latină, fonologie, gramatică istorică și filologie greacă, lexicografie elenă-română;

(6) bibliografia lucrărilor de lingvistică apărute anual în România.

Art. 32. — (1) Institutul urmărește realizarea celor trei **obiective majore** înscrise în programul Academiei Române de la înființare, în *Statutul Academiei Române* și în *Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române*: ortografia, gramatica și dicționarul limbii române, prin încheierea și/sau actualizarea lucrărilor care le sunt consacrate.

(2) Principalele **programe și proiecte** ale Institutului urmăresc elaborarea unor lucrări fundamentale, prioritare și de mare interes pentru cultura românească cum sunt tratate de gramatică și de istorie a limbii române (literare), lucrări normative și de cultivare a limbii române, dicționare tezur, explicative, etimologice, istorice, bilingve, onomastice, dicționare speciale, atlase lingvistice ale limbii române, monografiile dialectale, studii de fonetică și fonologie, colecții, corpusuri, antologii și ediții (critice) de texte reprezentative pentru limba română literară, bănci de texte / date, bibliografii și inventare de resurse lingvistice, colaborări la proiecte internaționale.

Art. 33. Institutul organizează, singur sau în colaborare, **manifestări științifice** interne sau internaționale (e.g. conferința bianuală de lingvistică a Institutului, cicluri de conferințe ale Academiei Române, școli de vară/toamnă, consfătuiri, cercuri de comunicări, cursuri de limbi străine, cursuri de formare), iar cercetătorii săi participă cu comunicări la manifestări științifice interne sau internaționale (congrese, colocvii, sesiuni, seminarii, simpozioane, dezbateri, reuniuni, cursuri de vară, conferințe), făcând astfel cunoscute rezultatele cercetărilor în curs sau finalizate și problemele limbii române.

Art. 34. Cercetătorii din Institut pot funcționa ca **personal didactic** în instituțiile de învățământ superior pe funcții echivalente, cu respectarea prevederilor legale, pot fi membri ai comitetelor de redacție ale unor publicații/ai unor asociații științifice românești și străine.

Art. 35. Cercetătorii din Institut sunt prezenți în **viața culturală și socială** a țării, prin conferințe/prelegeri, apariții în mass-media (participare la emisiuni despre probleme de limbă, cursuri de limbi străine, emisiuni de cultură, interviuri la radio și TV, articole, interviuri în presa scrisă), traduceri lingvistice, participări la târguri de carte, lansări de cărți în țară și în străinătate etc.

CAP. VI. Structura Institutului

Art. 36. – (1) Institutul cuprinde în momentul de față următoarele **compartimente**:

a. Șase compartimente de **cercetare-dezvoltare**:

I. Dialectologie și sociolingvistică;

II. Dialectologie, geografie lingvistică, fonetică și onomastică;

III. Gramatică;

IV. Lexicografie și etimologie;

Regulamentul de organizare și funcționare

Aprobat în ședința Consiliului științific din 15.03.2023

V. Limbă literară și filologie;

VI. Romanistică.

b. Compartimentul redacție reviste, bibliotecă și arhivă;

c. Compartimentul resurse umane, salarizare și contabilitate;

d. Oficiul juridic;

e. Compartimentul audit public intern;

f. Compartiment secretariat și I.T.

(2) Structura organizatorică a Institutului **poate fi modificată** în funcție de necesități, cu acordul conducerii Academiei Române.

Art. 37. Unele programe/proiecte se realizează prin colaborarea unor cercetători din mai multe compartimente și/sau prin colaborare cu instituții/persoane din țară/străinătate (unități de cercetare, universități, academii, rețele, cercetători, personal didactic universitar).

Art. 38. – (1) **Șeful de compartiment/program/proiect** de cercetare asigură coordonarea unui compartiment/program/proiect de cercetare pentru realizarea proiectelor/programelor de cercetare specifice domeniului, precum și a cercetărilor interdisciplinare, îndeplinind atribuțiile prevăzute în fișa postului, anexă la contractul individual de muncă.

(2) Șeful de compartiment este desemnat de director.

(3) Poate ocupa funcția de șef de compartiment de cercetare persoana care are cel puțin gradul de cercetător științific III și titlul de doctor în filologie.

(4) *Temporar și prin delegare* poate îndeplini această funcție și un cercetător științific.

Art. 39 – (1) Compartimentele de cercetare ale Institutului reprezintă structuri **flexibile**, care îmbină, în grade diferite, specializarea cu o geometrie mai mult sau mai puțin variabilă, în funcție de cerințele programelor/proiectelor înscrise la un moment dat în planul de activitate a Institutului.

(2) Compartimentele se preocupă de asigurarea **bazei de date** lingvistice și de prelucrarea acestora pentru a putea fi folosite de propriul compartiment sau de alte compartimente/alți cercetători din Institut.

(3) Compartimentele elaborează cercetări fundamentale avansate sau/și aplicative, care sunt, în general, proiecte de anvergură, realizate **în echipă**, și valorificabile prin publicarea în **volume**, în **reviste** din țară și/sau din străinătate sau pe **Internet** (tratate, studii, dicționare, atlase etc.), redactate, în funcție de specificul proiectului, în **limba română** sau, în cazuri speciale, în limbi de circulație internațională.

(4) Fiecare compartiment este condus de un **șef de compartiment neremunerat** și este subordonat directorului Institutului, diverse programe și proiecte de amploare fiind conduse de un director/șef de program/proiect.

(5) În realizarea obiectului său de activitate, fiecare compartiment **colaborează**, în general, cu unul sau mai multe compartimente ale Institutului sau cu cercetător(i) din alt(e) compartiment(e).

(6) Cu acordul conducerii Institutului, compartimentele au relații și cu **catedrele** de specialitate din facultățile de profil, cu compartimentele de specialitate din cadrul **altor unități de cercetare**, în general, din sistemul Academiei Române, precum și, eventual, cu alte instituții publice sau cu agenți economici privați (edituri, potențiali beneficiari), unele programe/proiecte de mare anvergură fiind realizate prin colaborare cu mai multe unități de cercetare din București și/sau din țară/străinătate sau de către cercetători și personal didactic universitar.

(7) Compartimentele sprijină, în funcție de specificul lor, conducerea Institutului în realizarea **relațiilor științifice externe**, în cadrul convențiilor de colaborare ale Institutului cu institute, academii, universități din străinătate și al acordurilor de colaborare ale Academiei Române cu alte instituții academice din lume.

(8) Compartimentele se preocupă, în limitele posturilor aprobate, de recrutarea, inițierea și perfecționarea continuă a tinerilor cercetători în tehnica cercetării științifice, în cunoașterea limbilor străine de circulație internațională și în folosirea tehnicii informatice; aceștia sunt angrenați în lucrul

Regulamentul de organizare și funcționare

Aprobat în ședința Consiliului științific din 15.03.2023

efectiv la programele și proiectele Institutului, sub îndrumarea unor cercetători cu experiență.

(9) Compartimentele sprijină eforturile conducerii Institutului de procurare a **surselor documentare** necesare și a unei **aparaturi** cât mai performante prin atragerea în acest scop a unor fonduri extrabugetare, de **informatizare** a activității de cercetare, precum și de realizare a cercetărilor **de teren** necesare.

(10) Compartimentele se preocupă de difuzarea cunoștințelor obținute din cercetare, în activitatea de **învățământ**, precum și de participarea la activități de cercetare pe plan **internațional**.

(11) Compartimentele sprijină conducerea Institutului pentru **implicarea cercetătorilor**, după caz, în practica instituțiilor și organismelor guvernamentale/nonguvernamentale, pentru angrenarea cercetătorilor la fundamentarea unor acțiuni guvernamentale din domeniul limbii (reforma învățământului, definirea ariilor curriculare și elaborarea programelor de învățământ în domeniu), precum și la sporirea gradului de exprimare corectă, scrisă și orală, a cetățenilor.

(12) Compartimentele îndeplinesc și **alte atribuții** din domeniul lor de activitate, stabilite prin hotărâri ale conducerii Institutului, în concordanță cu dispozițiile Academiei Române și cu prezentul *Regulament*.

Art. 40. — (1) **Compartimentul de dialectologie și sociolingvistică** are ca **domenii principale de cercetare** texte dialectale, culegere, transcriere, prelucrare de glosare și dicționare dialectale, cercetări în domeniile morfosintaxei, lexicului dialectal (perspectivă diacronică și sincronică), strategii de comunicare în ancheta dialectală, perspectivă și perspectivare în comunicarea anchetator – informator, etnolingvistică aplicată (port, obiceiuri, tradiții), arhiva fonogramică a limbii române (AFLR): arhivare, organizare, digitalizare, conservare ș.a.

(2) **Compartimentul de dialectologie geografie lingvistică, fonetică și onomastică** are ca **domenii principale de cercetare** varietățile dialectale ale limbii române din România și din afara granițelor ei, în contextul limbilor romanice și europene, și onomastica (antroponimia și toponimia) românească, realizând anchete pe teren, arhive, cercetări, studii, monografii, atlase lingvistice, dicționare și volume de texte ș.a.

(3) **Compartimentul de gramatică** are ca **domenii principale de cercetare** gramatica descriptivă, normativă și corectivă a limbii române contemporane, gramatica istorică a limbii române, precum și formarea cuvintelor în limba română, realizând gramatici, tratate, studii ș.a.

(4) **Compartimentul de lexicografie și etimologie** are ca **domenii principale de cercetare** lexicografia (mono-, bi- și, mai rar, plurilingvă) lexicologia și studii privitoare la vocabularul limbii române ș.a.

(5) **Compartimentul de limbă literară și filologie** are ca **domenii principale de cercetare** istoria limbii române literare, filologia, realizând, în special, studii lingvistice, studii filologice, ediții (critice) de texte, glosare ș.a.

(6) **Compartimentul de romanistică** are ca **domenii principale de cercetare** lingvistica romanică comparativ-istorică și contrastivă, problema locului limbii române între limbile romanice, alte limbi romanice, inclusiv spaniola și spaniola americană, alte idiomuri romanice din România, limbi romanice mai puțin cunoscute în România, creole romanice ș.a., realizând studii, dicționare ș.a.;

(7) **Compartimentele** de cercetare ale Institutului au o **structură flexibilă**, membrii lor putând colabora la **lucrări intercolective**, în funcție de necesități.

(8) Cercetătorii ale căror specialități nu sunt suficient de bine reprezentate numeric în Institut pentru formarea unui compartiment sunt încadrați administrativ la compartimentul cel mai apropiat ca domeniu și în care se poate asigura coordonarea și controlul activității lor.

Art. 41. — (1) Compartimentul redacție reviste, bibliotecă și arhivă, subordonat secretarului științific al Institutului, desfășoară activități vizând **informarea** cercetătorilor din Institut și a cercetătorilor/personalului didactic/studentilor ș.a. din țară și străinătate în domeniul lingvisticii și al limbii române, prin gestionarea/optimizarea/informatizarea serviciilor de bibliotecă și de arhivă, îngrijirea unor reviste ale Academiei Române, a unor colecții tematice, schimbul de publicații cu străinătatea și a site-ului Institutului.

Regulamentul de organizare și funcționare

Aprobat în ședința Consiliului științific din 15.03.2023

(2) Compartimentul oferă informare și consultanță gratuit și, în perspectivă, contra cost, pe bază de contracte cu potențiali beneficiari.

(3) **Biblioteca Institutului**, condusă de bibliotecar cu studii superioare de specialitate, pune la dispoziția cercetătorilor aproximativ 34.000 de cărți de specialitate și aproximativ 19.000 de titluri de reviste. La sala de lectură pot fi consultate cca. 4000 de volume (dicționare românești și străine, carte rară, colecții de reviste, atlase). Fondul de carte este îmbogățit constant prin achiziționarea de noi studii de specialitate din fonduri extrabugetare și prin schimburi. Biblioteca asigură schimbul internațional al publicațiilor periodice ale Secției de filologie și literatură a Academiei Române (*Revue roumaine de linguistique, Limba română, Studii și cercetări lingvistice, Fonetica și dialectologie*).

Art. 42. — (1) **Compartimentul** resurse umane, salarizare și contabilitate, subordonat directorului Institutului și condus de contabilul-șef, este compartimentul funcțional care asigură condițiile organizatorice și financiare pentru desfășurarea procesului de cercetare.

(2) Acest compartiment realizează operațiunile specifice și are relații cu compartimentele similare ale verigilor ierarhice superioare, în condițiile legii, atribuțiile membrilor săi fiind specificate în fișele posturilor, anexe la contractele lor individuale de muncă.

(3) Oficiul juridic, subordonat directorului Institutului, asigură studierea temeinică a legilor și a altor acte normative, imediat după publicarea acestora, de către persoana care are atribuții în aplicarea prevederilor legale, precum și acțiuni de prevenire a încălcărilor normelor legale și de înlăturare a deficiențelor constatate în activitatea Institutului, atribuțiile fiind specificate în fișa postului, anexă la contractul individual de muncă.

(4) Compartimentul audit public intern, subordonat directorului Institutului, efectuează auditul pentru Institut, în baza normelor specifice ale Academiei Române, atribuțiile fiind specificate în fișa postului, anexă la contractul individual de muncă.

(5) Compartiment secretariat și I.T., subordonat directorului Institutului asigură comunicarea între Institut și alte instituții, între conducere și membrii Institutului, realizează pagina de internet și mentenanța site-ului, contribuie la realizarea lucrărilor electronice și altele.

CAP. VII. Dispoziții finale

Art. 43. Sunt de competența **Secției de filologie și literatură a Academiei Române**:

(1) stabilirea proiectelor, organizarea și îndrumarea cercetării științifice din domeniul filologiei;
(2) coordonarea activității Institutului și urmărirea modului în care se realizează programele lui de cercetare, precum și viața științifică internă a Institutului;

(3) evaluarea Institutului;

(4) alcătuirea programelor de proiecte fundamentale și prioritare ale Academiei Române și participarea la monitorizarea realizării lor;

(5) coordonarea alcătuirii programului de activitate a Institutului, analiza lui, propunerea lui spre aprobare Adunării Generale a Academiei Române și urmărirea realizării lui;

(6) avizarea, în condițiile legii, a participării la manifestările științifice internaționale de profil și analizarea eficienței deplasărilor;

(7) asigurarea organizării doctoratului în Institut, stabilirea comisiilor de concurs pentru admiterea la doctorat, propunerea de conducători științifici în domeniul filologiei ș.a. (art. 18 din *Statutul Academiei Române*);

(8) organizarea concursului pentru desemnarea directorului Institutului;

(9) recomandarea, dacă este cazul, a retragerii numirii directorului Institutului;

(10) avizarea comisiei de concurs pentru funcția de secretar științific al Institutului, un membru al secției fiind președinte al comisiei;

(11) avizarea comisiilor de concurs pentru posturile de cercetător științific gradul I și II;

(11) validarea concursurilor pentru posturile de cercetător științific gradul I și II;

(12) numirea comisiei de concurs pentru ocuparea postului de director al Institutului;

Regulamentul de organizare și funcționare

Aprobat în ședința Consiliului științific din 15.03.2023

(13) confirmarea rezultatelor concursurilor pentru ocuparea funcțiilor de conducere și a posturilor de cercetare din Institut (art. 1 și 5 din *Regulamentul pentru ocuparea funcțiilor de conducere în unitățile de cercetare ale Academiei Române*).

Art. 44. Desemnarea a trei membri ai secției ca membri ai comisiei de concurs pentru funcția de director al Institutului este de competența **președintelui Secției de filologie și literatură** a Academiei Române (art. 14 din *Regulamentul pentru ocuparea funcțiilor de conducere în unitățile de cercetare ale Academiei Române*).

Art. 45. Secretarul comisiei de concurs pentru desemnarea directorului Institutului este **secretarul Secției de filologie și literatură** a Academiei Române (art. 14 din *Regulamentul pentru ocuparea funcțiilor de conducere în unitățile de cercetare ale Academiei Române*).

Art. 46. Sunt de competența **Prezidiului** Academiei Române:

1. urmărirea realizării în bune condiții a programelor de cercetare științifică ale Institutului;
2. repartizarea numărului de posturi finanțate pe Institut;
3. avizarea programelor de cercetare ale Institutului și aprobarea modificărilor justificate intervenite în cursul anului (art. 39 din *Statutul Academiei Române*);
4. Numirea pe postul de director general se face prin decizie a Președintelui Academiei Române, pe o perioadă de patru ani, după aprobarea Prezidiului Academiei Române [art. 31 alin. (1) din *Regulamentul pentru ocuparea funcțiilor de conducere în unitățile de cercetare ale Academiei Române*].
5. Retragerea, dacă este cazul, a calității de director, se face în urma recomandării secției, prin decizia Președintelui Academiei Române.

6. confirmarea concursurilor pentru posturile de cercetători științifici gradele I și II.

Art. 47. Aprobarea participării individuale la manifestări științifice internaționale, atunci când acestea implică utilizarea de fonduri ale Academiei Române și angajează în orice mod Academia Română, este de competența **Biroului Prezidiului** Academiei Române [art. 42 alin (2) din *Statutul Academiei Române*].

Art. 48. Sunt de competența **Președintelui** Academiei Române:

1. calitatea de ordonator principal de credite;
2. aprobarea, la propunerea secretarului general, a organigramelor și statelor de funcții pentru Institut [art. 43 alin. (4) din *Statutul Academiei Române*];
3. emiterea deciziei de angajare a directorului Institutului;
4. retragerea, dacă este cazul, a numirii directorului Institutului.

Art. 49. Aprobarea programului de activitate a Institutului este de competența **Adunării Generale** a Academiei Române (art. 34 din *Statutul Academiei Române*).

Art. 50. Propunerea, către președintele Academiei Române, a organigramelor și a statelor de funcții pentru Institut este de competența **secretarului general** al Academiei Române [art. 43 alin. (4) din *Statutul Academiei Române*].

Art. 51. Prezentul *Regulament* intră în vigoare după avizarea sa de către Secția de filologie și literatură a Academiei Române și se aplică tuturor compartimentelor ce alcătuiesc structura organizatorică a Institutului, având caracter obligatoriu.

Art. 52. — (1) Informarea fiecărui salariat cu privire la conținutul prezentului *Regulament* se realizează prin postarea pe site-ul Institutului sau prin difuzare prin șefii de compartiment.

(2) Compartimentele din structura organizatorică a Institutului vor comunica Compartimentului resurse umane, salarizare și contabilitate orice modificare intervenită în atribuțiile specifice domeniului de activitate ca urmare a punerii în aplicare a legislației apărute ulterior aprobării prezentului regulament, precum și aplicării, conform legii, a hotărârilor conducerii Institutului.

Art. 53. Conform prevederilor legale și prezentului *Regulament*, consiliul științific elaborează un *Regulament intern*.

Art. 54. Urmărirea aplicării și respectării prezentului *Regulament* se realizează de către directorul Institutului.

Regulamentul de organizare și funcționare

Aprobat în ședința Consiliului științific din 15.03.2023

Art. 55. — (1) Modificarea prezentului *Regulament* se poate realiza din inițiativa directorului sau a 2/3 din membrii consiliului științific, în cazul în care necesitățile de organizare și conducere o impun.

(2) Personalul Institutului beneficiază de următoarele sărbători legale, declarate prin lege ca fiind nelucrătoare, altele decât zilele de sâmbătă și duminică: 1 și 2 ianuarie; 6 și 7 ianuarie; 24 ianuarie – Ziua Unirii Principatelor Române; Vinerea Mare, ultima zi de vineri înaintea Paștelui (Legea nr. 64/2018); prima și a doua zi de Paști; 1 mai; 1 iunie (Legea nr. 220/2016); prima și a doua zi de Rusalii; Adormirea Maicii Domnului; 30 noiembrie – Sfântul Apostol Andrei, cel Întâi chemat, Ocrotitorul României; 1 decembrie; prima și a doua zi de Crăciun; două zile pentru fiecare dintre cele 3 sărbători religioase anuale, declarate astfel de cultele religioase legale, altele decât cele creștine, pentru persoanele aparținând acestora; pentru salariații care aparțin de un cult religios legal, creștin, zilele libere pentru Vinerea Mare - ultima zi de vineri înaintea Paștelui, prima și a doua zi de Paști, prima și a doua zi de Rusalii se acordă în funcție de data la care sunt celebrate de acel cult. Salariații care au beneficiat de zilele libere pentru Vinerea Mare - ultima zi de vineri înaintea Paștelui, prima și a doua zi de Paști, prima și a doua zi de Rusalii, atât la datele stabilite pentru cultul religios legal, creștin, de care aparțin, cât și pentru alt cult creștin, vor recupera zilele libere suplimentare pe baza unui program stabilit de angajator.